

(המשך מעמוד 5)

אריה איבצן, כשהוא מדגל מעל לראשו של השר הממונה, זבולון המר. לשונות רעות במשרד-הפנים טוענות שהדילוג לא היה חלק כל-כך, וכי בגין, שבדרך-כלל הוא חרד מאוד לענייני טכס וסמיכות, ניסה לאתר את המר אך שר-החיי נזק חלה בשפעת מיסתורית ופיתאומית כאשר נודע לו לשם מה הוא מבוקש.

שפעת

מיסתורית

אך אריה איבצן לא שש להפעיל את המיטרה בעניין זה. בניגוד למה שהיה כתוב בכמה עיתונים, לא הותיר לו הדר' בורג הוראות מפורשות למיקרה כזה. בישיבה אחרונה שהיתה בין איבצן ובורג צאתו של השר את הארץ, הפנה בורג את מפכ"ל המיטרה אל הוראות הקבע שיש למיטרה. דובר מיטרה-הפנים יצחק אגסי מגדיר הור' את אלה כך:

"מאז מילחמת ששת הימים היה תיחום קבוע בין מיטרת-ישראל ובין צה"ל. מיטרת-ישראל פעלה מעבר לקו הירוק בתחומים פליינים, ואילו הנושא של השלטת החוק והסדר נתון למרות שלטונות צה"ל. כלל זה חזר ונחאשר עם השנים על-ידי כל השרים שהופקדו על מיטרת-ישראל. כלל זה חזר והת' אשר לפני חודשיים, כאשר היו פלישות לבתים בחבל-ימת, והמיטרה נמנעה מהתערבות."

לאריה איבצן לא היה איכפת שהמתיסומים שהתבקש להקים היו בחלקם ב' תוך גבולות הקו הירוק. לא היה חשוב לו גם שאריק שרון היה מוכן להזין למענו את כל המחסומים אל תוך גבול הקו הירוק. איבצן לא רצה להרגיז את בורג, ולא נעלמה מעיניו העובדה שלא השר הממונה עליו עתה, איש מיפגנתו של בורג, זבולון המר, הוא הפונה אליו. אלא ראש-הממשלה ושר-הביטחון עושים זאת. הוא סירב בתוקף להפעיל את ה' מיטרה.

אריק שרון רתח מזעם. היה ברור לו שעוכב של שעות בודדות יכול להיות הרה אסון. הוא הורה לאנשיו להשיג למענו את בורג באנגליה, ותבע מראש-הממשלה כי ינסה גם הוא להתקשר עם בורג. השפעת המיסתורית מנעה כל אפי שרות להפעיל את המר. בינתיים התחיל שרון לנסות להפעיל את הצבא שנית.

בגין החליט לפעול. הוא ריתק אליו את איבצן, כדי שלא יהיה עיכוב במס' רת הודעת ההפעלה, והנסיגות לאתר את בורג התחילה. בגין הבין מייד את חשיבות המהלך של שרון.

פעולה מוצלחת מבחינת התנועה ל'

ראש-הממשלה והרמטכ"ל היד המעניקה דרגה יכולה להסירה

שר-הביטחון והרמטכ"ל

היחסים מעולם לא היו טובים, אך אף פעם לא היו גרועים יותר

היחסים בין אריק ובין רפול מעולם לא היו טובים במיוחד, אך רק לעתים רחוקות הגיעה המתיחות ביחסים שביניהם לשיא כזה. לרמטכ"ל התברר כי אריק מתכוון לפעול מעל לראשו. היה ברור לרפול כי אם יקבל אלוף פיקוד-הדרום, חיים ארו, פקודה ישירה מאריק להקים את המחסומים, יהיה עליו למלא אחריה.

בחריקת שיניים ובאירצון בולט הפ' עיל רפול את צה"ל. המחסומים הוקמו כאשר כוחות הצבא מגיעים אל דרכי הגישה ומציבים אותם מעט לפני שהצ' טרפי אליהם אנשי-המיטרה. חצי שעה לפני כניסת השבת, ביום השישי, היו הדרכים חסומות.

תומכים

בצמרת

רון ניצח במערכה הראשונה. אנשי התנועה לעצירת הנסיגה בסיני היו נזעמים והיסטריים. הם ראו כיצד מכשילים את תוכניתם דווקא אריק ו' רפול. במשך כל החודשים האחרונים לא נלאו אנשי תנועת הנסיגה מלספר לעני' חונאים שיש להם תומכים חשאים ב' צמרת המימסד הישראלי והצביעו שוב ושוב על שר-הביטחון והרמטכ"ל. והנה, דווקא שני אלה הכשילו את המיבצע שלפי הערכת אנשי התחיה, אנשי גוש' אמונים ו"הרב" כהנא היה עשוי לעצור בעד הנסיגה ולשים קץ לשלום.

אילו היו בידי שר-הביטחון ועוזריו המיסמכים הסודיים של אנשי התנועה לעצירת הנסיגה מסיני, לא היה צורך במבצע החפז והמאולתר. שזיעזע את מוסדות השלטון הישראליים.

המיסמכים הסודיים, שחלקם מתפרס' מים כאן, הגיעו כבר לפני חודש לידי כתבת העולם הזה שהתחזתה כחברת ה' תנועה לעצירת הנסיגה. הכל מפורט בהם: סדרי הכוחות, כיווני התנועה, מטרות הפעולה, ובייחוד — לוח הזמנים. ככותרת המיסמך נאמר: "סודי". שם המבצע: "מרבין בשימחה". שם קוד זה הוא חלק מהאימרה "משכנס אדר — מרבין בשימחה". ואכן, המבצע התחיל בראש חודש אדר, ביום רביעי, כאשר התחילו הסטודנטים ואנשי-השיבות לה' גיע לפיתחת רפיה.

המגמה היתה להביא לפיתחה 600 מיטפות מהתנחלויות גוש-אמונים ב' גדה המערבית ומיישובי הגולן, ועוד 600 מיטפות משאר חלקי-הארץ. זאת לצד' רך הקמת 11 נקודות יישוב ואיכלוס כל הבתים בעיר ימת וביישובים החקלאיים. בלוח הזמנים (ראה גלופה בעמוד זה) כונה המבצע בשם "ל'ז", כאשר הכוונה היא לכוח החלוץ שיהיה מוכן לקלוט

ל'ז - שלבים:

- 1. תחילה המבצע: ט"ו בשבט תשנ"ב - ירידת המשפחות לנטיעות ולסיוור.
2. במשך חודש שבט עד ר"ח אדר - סיום ההתארגנות הפנימית ביישובים והורדת חלוץ ודיוור.
3. בין ר"ח אדר לפורים - פשפחות מצטרפות לחלוץ.
4. פורים - גמר השלמת המבצע.

לוח הזמנים של המיבצע של "התנועה לעצירת הנסיגה"

פורים - גמר השלמת המיבצע

חיילי צה"ל ובמחסומים, והביאה להם מוון, שתייה חמה, ודברי עידוד.
אין ריב. סגן-שר-הדתות, הרב חיים דרוקמן, התפטר מתפקידו כדי ש' יוכל להצביע איאמון בממשלה. משמר עות הדבר היא שלמעשה אין עלשיו לממי' שלה רוב בכנסת.

הפיריב. החשוב מכל הזעזועים הוא המרי של הרמטכ"ל, המאיים על אשיות הדמוקרטיה בישראל. מה שהיה מוכן מאליו עתה — הכפיפות ה' מוחלטת של צה"ל לרשות האזרחית הנב' חרת — שוב אינו מוכן מאליו. הרמט' כ"ל עשה בימים האחרונים שרשרת של פעולות המעמידות בסמך שאלה את אר' פיה הרמוקרטי של המדינה. הוא עשה את הדברים במצח נחושה ובגלוי.

הרמטכ"ל וכל הסכים מייד להצבת ה' מחסומים, וככל הנראה נגרם כתוצאה מכך עיכוב בהצבתם.

ההדלפה. מקורבי הרמטכ"ל דאגו להדליף לעיתונים כי "בקרוב הקצונה ב' צה"ל יש איישיבעות רצון" מכך שה'

את האזהדים שיבואו מאוחר יותר.
בסעיף 3 שבלוח הזמנים נכתב: "בין ראש חודש אדר (יום הרביעי שעבר) לפורים — מיטפות מצטרפות לחלוץ." ובסעיף 4 נאמר: "פורים — גמר הש' למת המיבצע."

המיבצע עמד להסתיים במועד ששרון חשב תחילה שהמיבצע עומד להיפתח בו. אך הזעזועים לא תמו עם הצבת המח' סומים. אנשי התנועה לעצירת הנסיגה אמנם ניסו לפרוץ אותם פה ושם, ובודד' דים ומישפחות הצליחו לחזור לפיתחת רפיה. אך זה לא היה העיקר.

הזעזועים החשובים היו בתחומים אחר' רים:

הסתה למרד. הרב ישראל ארי' אל, מי שהיה שותפו של "הרב" מאיר כהנא בבחירות לכנסת, קרא בגלוי לחיי' לי צה"ל למרוד. אנשי גוש-אמונים וה' חחייה המתינו שאחד מהם ייתן את ה' פקודה להכות בחיילי צה"ל ולפרוץ בכוח את המחסומים. מנגד התארגנה ביישובי הדרום קבוצה של אזרחים לתמיכה ב'

עצירת הנסיגה מסיני, לא רק שהיתה גורמת לקשיים חמורים ביותר במהלך הפינוי המתכוונן של פיתחת רפיה, אלא שהיתה גם שמנה בצל את ההישג המדי' ני החשוב ביותר של ממשלת בגין מאז התמוטט "מיוקר ההבנה" הישראלי-אמרי' קאי — ביקור נשיא צרפת פרנסואה מיטראן בישראל.

בגין הצליח לאתר את בורג. בורג לא היסס כלל. הוא בירך את עצמו על מזלו הטוב, שאיננו צריך לעמוד בעצמו בעימות עם אנשי גוש-אמונים וקיצוני המפד"ל. והורה לאיבצן להפעיל את ה' מיטרה.

בינתיים פעל גם אריק שרון. לרמטכ"ל הובהר בלשון, שאינה משתמעת ל' שתי פנים, שאם לא יעניק קדימות על-יונה להקמת המחסומים, יהיה עליו להסי' ביר את המחדל. מי שמעניק לרמטכ"ל את דרגתו וסמכותו, נאמר לרפול, היא הרשות האזרחית, ואותה רשות גם יכר' לה להסיר ממנו את דרגותיו ולסלק אר' תו מתפקידו.

צבא הופעל נגד מתנגדי הנסיגה. בלשון האופיינית לניסוחי הבוטים של רפול נאמר בהדלפה המכוונת ש"צה"ל צריך להתכונן למלחמה בערבים, ולא לעסוק ביהודים", וכי "גלקו קצינים מן הגורן ומן היקב", ונסגעו תוכניות אימונים של צה"ל. התרועמת כוונה ישירות נגד ה' דרג האזרחי הנבחר, ולא נגד המתנח' לים שגרמו להפעלת הצבא.

ההזמנה. הרמטכ"ל הופיע בתחיי' לת השבוע לפני אנשי התנועה לעצירת הנסיגה על פי הזמנתה של חברת-הכנ' סת מן התחיה גאלה כהן, כדי "להר' גיע את הרוחות" — זוהי שערוריה חס' רת-תקדים בפני עצמה, שחברת-כנסת מועיקה את הרמטכ"ל על-פי צרכיה ה' פוליטיים.

נאיה פוליטי. בהופעתו לפני המתנחלים, כנאום פוליטי מובהק, אמר הרמטכ"ל שלא רק הם, אלא גם צה"ל "ילך אחורה", וכי הוא ישתדל לפעול "להחזרת המצב לקדמותו". לביטוי זה יכול להיות פירוש אחד בלבד: שהרמט' כ"ל ייפעל להסרת המחסומים, כך ש' אנשי התנועה לעצירת הנסיגה מסיני יוכלו להמשיך במיבצעם ללא הפרעה.

עתה אין כבר ספק כי רביאלוף רפאל איתן אינו מסוגל כלל להפריד בין דיי' עותיו הפוליטיות ובין מה שמתחייב מ' מילוי תפקידו כמפקד הצבא הישראלי. אולי טוב שהדבר התגלה בשלב המוק' דם של העימות המכריע על גורל ה' שלום. בתנאי שהממונים על הרמט' כ"ל בממשלה ידעו להסיק את המסקנות מכך. בגין כבר נזף ברמטכ"ל. גם ארי' אל שרון הבהיר שאינו שבע רצון מפעור' לתויו. אך ספק אם הרמטכ"ל איש תל' עדשים, מתרשם ממה שהוא עצמו בוודאי מכנה "נירבורים", "שלמה פרנקל"